

[Landbrugsministeren.]

som jeg har sagt ved Behandlingen af tidligere Laanebevillinger, at saa maa Regeringen og Rigsdagen til sin Tid tage Spørgsmaalet op til Overvejelse og eventuelt foretage Ændringer, saaledes at der ikke finder en vilkaarlig Deling Sted mellem de Landbrugere, der ønsker at iværksætte Foranstaltninger i Henhold til disse Laanebevillinger.

Jeg maa anse den Udvidelse af Laanvirksomheden, der her bringes i Forslag, for en heldig Foranstaltning. Der er ikke Tvivl om, at i et stort Antal Landbrug trænges der til en Grundforbedring af Markerne, men det, det kniber med, er Tilvejebringelsen af Kapital dertil. Jeg mener ikke, det vil være rigtigt, saaledes som det har været antydet fra anden Side, at tilvejebringe Kapitalen ved Tilskud, thi Grundforbedringsforanstaltninger er i Virkeligheden noget af det mest rentable, der findes, og skal Staten yde Tilskud til saadanne Foranstaltningers Udførelse, ved jeg ærlig talt ikke, hvad Staten ikke skulde yde Tilskud til. Jeg anser heller slet ikke Tilskud for nødvendige. Naar blot Kapitalen bliver tilvejebragt, vil Grundforbedringsforanstaltningerne i sig selv være saa rentable, at man meget vel kan forlange fuld Forrentning og Afdrag af disse Laan. Det, det drejer sig om, er, at Kapitalen kan være rede i en Tid, hvor saa at sige alle Landbrugere har en for knapt tilmaalt Driftskapital. Jeg mener imidlertid, at Savnet af Kapital vil afhjælpes gennem Lovforslaget, og skal anbefale dette til en velvillig Behandling her i Landstinget som den, der blev det til Del i Folketinget.

Hansen-Stavnsbjerg: Efter den højtærede Landbrugsministers Redegørelse, som jeg fuldt og helt kan slutte mig til, skal jeg paa mit Parti Vegne anbefale det foreliggende Lovforslag til hurtig Fremme.

Kr. Johansen: Der er jo i Bemærkningerne til Lovforslaget gjort Rede for, hvordan Loven har virket gennem Aarene, hvor store Beløb der er stillet til Raadighed, og hvor stor en Del af disse Beløb der er blevet opbrugt. Nu foreslaas der her en Udvidelse af Loven, dels ved, at man bevilger et større Beløb, dels ved, at de Beløb, som den enkelte kan laane, forhøjes. Vi finder det ganske naturligt under de nuværende Forhold at vedtage en saadan Udvidelse af Loven. Mit Parti har tidligere under Behandlingen af de øvrige Forslag til Kriseforanstaltninger stillet Forslag om at stille ret store Beløb til Raadighed til Grundfor-

bedringsarbejder, og vi har samtidig foreslaaet, at en Del af Beløbet skulde ydes som direkte Tilskud. Det foreliggende Forslag tror jeg, vi har Lov til at betegne som en lille Indrømmelse til Ønskerne fra vor Side, og som de beskedne Mennesker, vi er, siger vi selvfølgelig Tak for denne Indrømmelse. Der er i det andet høje Ting af mit Parti Ordfører udtalt en Beklagelse af, at man ikke har kunnet tage det direkte Tilskud med i sin Indrømmelse, men vi ved, at det er Regeringen og den højtærede Landbrugsminister saa afgjort imod, at vi vanskeligt kan gøre os Forhaabninger om at naa videre, end vi allerede er naaet.

Da den højtærede Minister nu har berørt Spørgsmaalet, vil jeg dog ogsaa gerne gøre en Bemærkning om det, som ikke er kommet med i Lovforslaget, nemlig Ydelser af et direkte Tilskud i Forbindelse med det Beløb, der stilles til Raadighed. Ministeren er meget betænkelig ved en saadan Form for Lovgivning, og i Almindelighed vilde der være Grund til at være betænkelig derved. Under almindelige, normale Forhold vilde det nærmest være meningsløst. Men Forholdene er ikke helt normale i Øjeblikket. Det er jo saaledes, at der trænges til de fornødne Driftsmidler, den fornødne Driftskapital til Gennemførelse af disse Grundforbedringsarbejder. Men der trænges ogsaa i høj Grad til Beskæftigelse, og netop under de nuværende Forhold vilde et saadant Tilskud opmuntre Landbrugerne til at iværksætte saadanne Grundforbedringsarbejder, og det burde ydes ikke alene for deres egen Skyld, men ogsaa for, at der derved kunde skaffes Arbejde til andre. Ud fra den Betragtning forekommer det mig, at der er nogen Mening i Tanken om Tilskud. Men jeg skal ikke komme videre ind derpaa, da det jo er ganske haabløst fortsat at stille Krav derom, og da det ikke er min Mening — det vilde ogsaa være ret ubetimeligt — her at rejse en længere Debat om Sagen. Vi anbefaler derfor Lovforslaget, saaledes som det foreligger, og haaber, at der maa komme gode Resultater ud af det.

Jeg vil gerne, skønt det er lidt ved Siden af, have Lov til at knytte en enkelt Bemærkning til det her foreliggende Forslag saavel som til det næste, der kommer til Behandling, nemlig den, at Forholdene rundt omkring i Landet er i høj Grad forskellige for de forskellige Landbrugeres Vedkommende. Man kan vistnok med nogen Ret sige, at de, der har deres Ejendomme, deres Besætning, deres Forhold i Orden, saaledes som de skal være, klarer sig gennemgaaende saa